Č.j.VP/S 143/02-160 V Brně dne 14. ledna 2003

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v řízení zahájeném dne 21. 11. 2002 na základě žádosti Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky ze dne 19. 11. 2002, č.j.: 53331/02/5100/1000, o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře (dále jen „zákon“), rozhodl podle § 6 odst. 3 písm. b) zákona, ve spojení s § 18 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, takto :

Výjimka ze zákazu veřejné podpory pro programy podpory Sektorového operačního programu „Průmysl“ na rok 2003, kterými jsou „Podpora inovací a vývoje nových výrobků a technologií“, „Rozvoj informačních a komunikačních technologií“, „Rozvoj infrastruktury pro firemní vzdělávání“ a „Zavádění technologií zvyšujících konkurenceschopnost podniků na trhu, technologií využívajících obnovitelné surovinové zdroje a technologií a výrobních postupů šetrných k životnímu prostředí“

se povoluje

za těchto podmínek poskytování:

1. Veřejná podpora nebude zahrnovat podporu při vývozu a nebude poskytnuta uhelnému a ocelářskému průmyslu, dopravě, průmyslu stavby lodí, průmyslu výroby syntetických vláken a automobilovému průmyslu.

2. Příjemcem veřejné podpory nesmí být podnik v obtížích ve smyslu Pravidel pro záchranu a restrukturalizaci firem v obtížích, publikovaných v Official Journal C 288, 9. 10. 1999.

3. Míra veřejné podpory, tj. podíl celkové výše veřejné podpory k oprávněným nákladům, vyjádřený v procentech, nepřekročí v případě:

a) počáteční investice, což znamená investice ve fixním kapitálu týkající se založení nového podniku, rozšíření stávajícího podniku nebo zahájení činnosti související se základní změnou výrobku nebo výrobního procesu u existujícího podniku (cestou racionalizace, diverzifikace nebo modernizace, přičemž investice musí být zachována po dobu minimálně pěti let) pro velké podniky procentuelní hodnoty dle Regionální mapy intenzity veřejné podpory na období let 2002- 2006, která byla vzata na vědomí usnesením vlády ČR ze dne 10. 12. 2001 č. 1315 (tedy pro regiony NUTS II Moravskoslezsko a Střední Čechy 50 %, pro regiony NUTS II Severozápad a Střední Morava 49 %, pro regiony NUTS II Severovýchod a Jihovýchod 48 % a pro region NUTS II Jihozápad 46 %). Pro „malé a střední podniky“ mohou být tyto hodnoty navýšeny o dalších 15 %.

   Oprávněné náklady na poskytnutí veřejné podpory na počáteční investici jsou náklady spojené s investicí do:
   - pozemků a přípravy staveniště
   - budov
   - strojů a jejich instalace.

   K výše uvedeným oprávněným nákladům lze připočítat náklady na nákup nehmotných aktiv, která jsou tvořena náklady na převod technologie ve formě nákupu:
   a) patentů
   b) operativních nebo patentových licencí na know-how
   c) nepatentovaných know-how.

   Hodnotu nákladů na nákup nehmotných aktiv lze ve výši 25% hodnoty oprávněných nákladů započítat za předpokladu, že investice do nehmotných aktiv zůstane spojena s regionem příjemce, který je způsobilý pro regionální podporu. Za tímto účelem musí oprávněná nehmotná aktiva splňovat následující podmínky :
   - musí být využívána výhradně příjemcem veřejné podpory
   - musí se jednat o odepisovatelná aktiva
   - musí být zahrnuta do aktiv příjemce veřejné podpory a ponechána v podniku, který obdržel veřejnou podporu, po dobu nejméně pěti let
   - pokud budou nehmotná aktiva zakoupena od třetích subjektů, musí být tato transakce provedena za tržních podmínek

b) poskytnutí konzultantských služeb ve prospěch „malých a středních podniků“, které jsou poskytované externími konzultanty a které nemají povahu trvalých nebo opakujících se činností nebo které se nevztahují k obvyklým provozním výdajům podniku, 50 % nákladů na zajištění těchto služeb,

c) specifické formy vzdělávání, která zahrnuje teoretickou a praktickou výuku, přímo uplatnitelnou na současnou či budoucí pozici zaměstnance ve společnosti, jež obdrží veřejnou podporu, 55 % pro velké podniky a 75% pro „malé a střední podniky“.

d) obecné formy vzdělávání, kterými se rozumí získání dovedností, jež mají univerzální charakter, 35 % pro velké podniky a 45% pro „malé a střední podniky“.

   Výše uvedené míry veřejné podpory specifikované v bodech c) a d) je možné navýšit o 10% pokud společnost zařadí do vzdělávacího projektu tzv. znevýhodněné pracovníky, kterými se rozumí:

- osoby mladší než 25 let, které ještě nebyly zaměstnány v trvalém pracovním poměru
- osoby se změněnou pracovní schopností
- osoby dlouhodobě nezaměstnané (nejméně 12 po sobě jdoucích měsíců), prvních 6 měsíců po nástupu do zaměstnání

Oprávněné náklady na poskytnutí veřejné podpory na vzdělávání tvoří:

a) personální náklady školitele
b) cestovní výdaje školitele a školených
c) ostatní běžné náklady (materiály)
d) odpisy nástrojů a vybavení v rozsahu, v něm jsou využívány výlučně pro projekt vzdělávání
e) náklady na vedení vzdělávání a poradenské služby využívané v projektu vzdělávání
f) osobní náklady školených pracovníků týkající se pouze hodin, kdy se aktivně účastní daného vzdělávání.

e) základního výzkumu 100 % oprávněných nákladů na poskytnutí veřejné podpory, průmyslového výzkumu 60 % oprávněných nákladů na poskytnutí veřejné podpory a předkonkurenční vývojové činnosti 35 % oprávněných nákladů na poskytnutí veřejné podpory. Tyto míry veřejné podpory je možné v případě průmyslového výzkumu a předkonkurenční vývojové činnosti navýšit v případě:
   - realizování výzkumného projektu v souladu s cíli rámcového programu Evropských společenství pro výzkum a vývoj o 15 %. Tato míra může být navýšena o dalších 10 % v případě, kdy projekt zahrnuje rovněž účinnou přeshraniční spolupráci mezi firmami a veřejnými výzkumnými institucemi, majícími sídlo v některém z členských států Evropských společenství, a to za předpokladu, že výsledky výzkumu budou zveřejněny při zachování práv k duševnímu a průmyslovému vlastnictví
   - výzkumného projektu, který není realizován v souladu s cíli rámcového programu Evropského společenství, až o 10 %, a to při splnění alespoň jedné z následujících podmínek:
     a) projekt zahrnuje účinnou přeshraniční spolupráci přinejmenším mezi dvěma nezávislými partnery, z nichž jeden má sídlo v členském státě Evropských společenství
     b) projekt zahrnuje účinnou spolupráci mezi firmami a veřejnými výzkumnými institucemi
     c) výsledky projektu budou zveřejněny.

   Celková míra veřejné podpory po navýšení nesmí přesáhnout u průmyslového výzkumu a vývoje 75 % oprávněných nákladů na poskytnutí veřejné podpory a u předkonkurenční vývojové činnosti 50 % oprávněných nákladů na poskytnutí veřejné podpory.

   Oprávněné náklady na poskytnutí veřejné podpory na výzkum a vývoj jsou tvořeny:
   - personálními náklady
   - náklady na nástroje, zařízení, pozemky a prostory využívané výlučně a trvale pro danou výzkumnou činnost

- náklady na konzultační činnost a další ekvivalentní služby využívané výlučně pro danou výzkumnou činnost včetně výzkumu, technických poznatků a patentů
- režijními náklady vynaloženými v přímém důsledku dané výzkumné činnosti
- provozními náklady vynaloženými v přímém důsledku dané výzkumné činnosti.

4. Poskytování veřejné podpory je povoleno do 31. prosince 2003.

5. Výše uvedené podmínky musí být zapracovány do definitivního znění programů veřejné podpory.

Odůvodnění

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 21. 11. 2002 žádost o povolení výjimky (dále jen „žádost“) podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře (dále jen „zákon“), kterou podalo Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, jako jediný účastník řízení, dopisem ze dne 19.11.2002, č.j.: 53331/02/5100/1000, ve věci povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory pro programy podpory Sektorového operačního programu „Průmysl“ na rok 2003.

I. *Podklady pro rozhodnutí*

- žádost o povolení výjimky podle § 6 odst.l zákona
- příloha „Programy podpory Sektorového operačního programu „Průmysl“ na rok 2003“
- příloha „Směrnice pro provádění operačních programů v sektoru průmyslu“
- dopis ministra průmyslu a obchodu České republiky ze dne 19. 11. 2002, č.j. 53331/02/5100/1000
- příloha „Realizační dokumenty operačních programů“

II. Údaje získané z žádosti o povolení výjimky:

1. Poskytovatelem veřejné podpory je Česká republika - Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky.
2. Ministerstvem odpovědným za poskytnutí veřejné podpory je Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky.
3. Název veřejné podpory je „Sektorový operační program na rok 2003“.
4. Formou veřejné podpory je dotace.
5. Účelem veřejné podpory jsou investice, úhrada projektů a podpora vzdělávacích systémů v průmyslu.
6. Veřejná podpora je určena pro sektor zpracovatelského průmyslu.
7. Míra veřejné podpory se pohybuje v rozmezí 30 až 50 %.

III. Vymezení účastníka řízení:

Jediným účastníkem řízení o povolení výjimky je v souladu s § 3 písm. d) ve spojení s § 6 odst. 1 zákona Česká republika - Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky.

IV. Charakteristika a analýza jednotlivých programů:

Účastník řízení uvedl čtyři samostatné programy podpory Sektorového operačního programu „Průmysl“ na rok 2003, a to:

1. Podpora inovací a vývoje nových výrobků a technologií.
2. Rozvoj informačních a komunikačních technologií.
3. Rozvoj infrastruktury pro firemní vzdělávání.
4. Zavádění technologií zvyšujících konkurenceschopnost podniků na trhu, technologií využívajících obnovitelné surovinové zdroje a technologií a výrobních postupů šetrných k životnímu prostředí.

V příloze žádosti o povolení výjimky jsou jednotlivé programy charakterizovány následovně:

A) Podpora inovací a vývoje nových výrobků a technologií

Cílem programu je posilováním spolupráce mezi výzkumně vývojovou základnou, vysokými školami a podniky urychlit inovační cykly, dosáhnout vyšších inovací výrobků, vývoje výrobků s pozitivním vlivem na životní prostředí, zlepšit jakost výrobků, vyvinout nové technologie zaměřené na ochranu složek životního prostředí v rámci IPPC (integrovaná prevence a omezování znečištění).

Přínosem programu je urychlením inovačních procesů vedoucích k využívání nových technologií a rozvojem inovačního podnikání zvýšit kvalitu a užitné vlastnosti produktů, jejich uplatnění na trhu a v důsledku toho i vyšší konkurenceschopnosti průmyslových podniků ČR.

Předmětem podpory jsou projekty a akce zajišťující rozvoj inovačních činností, výzkumných a vývojových prací, zlepšování užitných vlastností produktů, uvádění inovovaných výrobků a technologií na trh a na vytváření a stabilizaci systému odborného poradenství a servisu k inovačním činnostem pro průmyslové podniky. Přednostně budou podporovány projekty výrazně inovačního charakteru, které posílí objektivně již existující rozvojové šance průmyslové oblasti (kraje, regionu), projekty podporující tvorbu nových výrobních kapacit a pracovních míst v dané průmyslové oblasti, projekty vedoucí k zavedení výrobků a technologií šetrných k životnímu prostředí a projekty zaměřené na vznik a rozvoj inovačních center schopných dosahovat významných synergických efektů jak v rámci regionů, tak v rámci odvětví.

Příjemcem podpory se může stát podnikatelský subjekt, který splňuje následující podmínky:

- má sídlo nebo trvalý pobyt na území ČR,
- je v ekonomické situaci umožňující realizaci navrhovaného projektu,
- rozvíjí produkci progresivního charakteru,
- realizuje projekt v kraji svého sídla.

Podpora bude poskytována formou dotace do výše 46 % celkových nákladů projektu, nejvýše však 50 % nákladů vynaložených v roce poskytnutí podpory a celkovém objemu do 1,5 mil. Kč. Bližší podmínky použití podpory budou specifikovány při vyhlášení programu

podpory, harmonogram realizace podporovaného projektu bude stanoven v „Podmínkách použití podpory“, rozsah podpory navrhuje žadatel v žádosti o podporu.

Program podpory je regionálně cílený, je určen zejména pro uchazeče kategorie malých a středních podnikatelů se sídlem firmy v kterémkoliv kraji ČR mimo hlavního města Prahy, realizace projektu je však možná pouze v kraji sídla firmy. Aktivity podporované programem podpory jsou činnosti charakteru zpracování surovin, výroba strojů, zařízení a přístrojů zaměřené do odvětví zpracovatelského průmyslu vymezených odvětvovou kvalifikací ekonomických činností (dále jen „OKEČ) 25 až 37 s výjimkou podskupin 341, 342, 343 a 351.

Program podpory bude zahájen po schválení vládou ČR. V lednu 2003 bude vyhlášen inzerátem v Obchodním věstníku, přijímání žádostí o poskytnutí podpory bude ukončeno v termínu únor 2003, vyhodnocení a schvalování projektů a akcí bude ukončeno v termínu duben 2003 a podporované projekty a akce budou ukončeny nejpozději v prosinci 2005. Veřejné zdroje ze státního rozpočtu představují pro rok 2003 částku 40 mil. Kč.

B) Rozvoj informačních a komunikačních technologií

Cílem programu je podpořit vznik podniků rozvíjejících i využívajících digitální technologie a posílit aktivity vedoucí k rozvoji, zavedení a širokému využívání informačních a komunikačních technologií, telematiky, programového vybavení, datových sítí a center, poradenství a servisu v tomto oboru.

Využívání progresivních technologií povede v malém a středním podnikání k rychlejšímu využívání inovačních procesů, růstu kvality a užitných vlastností produktů, uplatnění výrobků na trhu a v důsledku toho i vyšší konkurenceschopnosti průmyslových podniků v ČR.

Předmětem podpory jsou projekty a akce zajišťující zakládání a rozvoj firem v oblasti informatiky a komunikačních technologií, inovačních činností ve výpočetní technice, softwarové a hardwarové vývojové práce a zavádění jejich výsledků do praxe, zlepšování užitných vlastností stávajících produktů, uvádění inovovaných produktů a technologií na trh a na vytváření a stabilizaci systému odborného poradenství a servisu pro tyto technologie a výrobky. Přednostně budou podporovány projekty výrazně inovačního charakteru, které posílí objektivně již existující rozvojové šance firmy, podporující tvorbu pracovních míst a projekty zaměřené na vznik a rozvoj inovačních center schopných dosahovat významných synergických efektů.

Příjemcem podpory se může stát podnikatelský subjekt, který splňuje následující podmínky:

- má sídlo nebo trvalý pobyt na území ČR,
- je v ekonomické situaci umožňující realizaci navrhovaného projektu,
- bude rozvíjet technologie progresivního charakteru.

Podpora bude žadateli poskytována na částečnou úhradu nákladů projektu formou dotace do výše 46 % celkových nákladů projektu, nejvýše však 50 % nákladů vynaložených v roce poskytnutí podpory a celkovém objemu do l mil. Kč.

Program podpory je regionálně cílený, je určen zejména pro uchazeče kategorie malých a středních podnikatelů se sídlem firmy v kterémkoliv kraji ČR mimo hlavního města Prahy, realizace projektu je možná pouze v kraji sídla firmy. Aktivity podporované programem podpory jsou činnosti charakteru vývoje a zavádění digitálních technologií, programového vybavení a datových sítí zaměřené do odvětví zpracovatelského průmyslu, vymezených OKEČ 15 až 37, mimo OKEČ 16 a citlivá odvětví 247, 271, 272, 273, 341, 342, 343 a 351.

Program podpory bude zahájen po schválení vládou ČR. V lednu 2003 bude vyhlášen inzerátem v Obchodním věstníku, přijímání žádostí o poskytnutí podpory bude ukončeno v termínu únor 2002, vyhodnocení a schvalování projektů a akcí bude ukončeno v termínu duben 2003 a podporované projekty a akce budou ukončeny nejpozději v prosinci 2005.Veřejné zdroje ze státního rozpočtu představují pro rok 2003 částku 15 mil. Kč.

C) Rozvoj infrastruktury pro firemní vzdělávání

Cílem programu je zlepšit podmínky pro efektivní výkon pracovníků v průmyslu a průmyslových službách na všech úrovních, zvýšit počet podniků s vlastním technicky vybaveným školícím zařízením, podpořit vznik zařízení s širším regionálním významem, posílit vývoj školících pomůcek a programů a podpořit odborné konzultace a poradenství vedoucí ke zvyšování odborné kvalifikace pracovníků a managementu malých a středních podniků.

Přínosem programu bude rozvoj klíčových dovedností pracovníků s dopadem na stabilizaci podniků a jejich další rozvoj a tím dlouhodobý rozvoj lidského kapitálu v podnicích i regionech.

Předmětem podpory jsou projekty a akce zaměřené na realizaci, případně modernizaci firemních školících zařízení podle charakteru a potřeb podniku, zakládání a rozvoj školících zařízení regionálního charakteru, vývoj a výrobu školících pomůcek, výstavbu infrastruktury pro elektronické vzdělávání. Podporována bude rovněž tvorba školících programů, odborné konzultace a poradenství vedoucí ke zvyšování kvality zaměstnanců.

Příjemcem podpory se může stát podnikatelský subjekt, který splňuje následující podmínky:

- má sídlo nebo trvalý pobyt na území ČR,
- je v ekonomické situaci umožňující realizaci navrhovaného projektu.

Podpora bude poskytována formou dotace do výše 46 % celkových nákladů projektu, nejvýše však 50 % nákladů vynaložených v roce poskytnutí podpory a celkovém objemu do 400 tis. Kč. Bližší podmínky použití podpory budou specifikovány při vyhlášení programů podpory, harmonogram realizace podporovaného projektu bude stanoven v „Podmínkách použití podpory“, rozsah podpory navrhuje žadatel v žádosti o podporu.

Program podpory je regionálně cílený, je určen zejména pro uchazeče kategorie malých a středních podnikatelů se sídlem firmy v kterémkoli kraji ČR mimo hlavního města Prahy. Aktivity podporované programem podpory jsou činnosti, zaměřené do odvětví zpracovatelského průmyslu, vymezených OKEČ 17 až 37 s výjimkou podskupin 247, 271, 272, 273, 341, 342, 343 a 351.

Program podpory bude zahájen po schválení vládou ČR. V lednu 2003 bude vyhlášen inzerátem v Obchodním věstníku, přijímání žádostí o poskytnutí podpory bude ukončeno v termínu únor 2003, vyhodnocení a schvalování projektů a akcí bude ukončeno v termínu duben 2003 a podporované projekty a akce budou ukončeny nejpozději v prosinci 2005. Veřejné zdroje ze státního rozpočtu představují pro rok 2003 částku 5 mil. Kč.

D) Zavádění technologií zvyšujících konkurenceschopnost podniků na trhu, technologií využívajících obnovitelné surovinové zdroje a technologií a výrobních postupů šetrných k životnímu prostředí

Cílem programu je podpořit rozvoj oborů zpracovatelského průmyslu, způsobilých využívat obnovitelné suroviny z domácí produkce, zvyšovat jejich podíl na spotřebě a jejich zhodnocení ve výrobcích při současném růstu produktivity práce.

Přínosem výrobkové restrukturalizace, zavádění výrobků s vyšší užitnou hodnotou a vyšším podílem vytvořené přidané hodnoty, snížení dovozu surovin a zavádění nových technologií umožňujících komplexní zpracování tuzemských obnovitelných surovin bez odpadů bude zvýšení konkurenceschopnosti podniků zpracovatelského průmyslu.

Předmětem podpory jsou projekty a akce zaměřené na zavádění a rozšiřování nových druhů výrobků s vyšším využitím tuzemských zdrojů obnovitelných surovin ve výrobě, zavádění výrobků s vysokou technickou náročností, vyšší užitnou hodnotou a vyšším podílem vytvořené přidané hodnoty a na zavádění nových technologií umožňujících komplexní zpracování tuzemských obnovitelných surovin bez odpadů. Podporováno bude zavádění nových technologií vedoucích ke zlepšování životního a pracovního prostředí a ostatních požadavků potřebných ke splnění standardů EU tak, aby výrobní postupy i konečné výrobky byly konkurenceschopné na trzích EU.

Příjemcem podpory se může stát podnikatelský subjekt, který splňuje následující podmínky:

- má sídlo nebo trvalý pobyt na území ČR,
- je v ekonomické situaci umožňující realizaci navrhovaného projektu,
- rozvíjí produkci progresivního charakteru.

Podpora bude poskytována formou dotace do výše 30 % investičních nákladů projektu, nejvýše však 40 % nákladů vynaložených v roce poskytnutí podpory a celkovém objemu do 10 mil. Kč. Bližší podmínky použití podpory budou specifikovány při vyhlášení programu podpory, forma podpory a harmonogram realizace podporovaného projektu budou stanoveny v „Podmínkách použití podpory“, rozsah a formu podpory navrhuje žadatel v žádosti o podporu.

Program podpory je regionálně cílený, je určen zejména pro uchazeče kategorie malých a středních podnikatelů se sídlem firmy v kterémkoliv kraji ČR mimo hlavního města Prahy. Aktivity podporované programem podpory jsou činnosti charakteru průmyslové výroby, zaměřené do odvětví zpracovatelského průmyslu vymezených OKEČ 17 až 37 s vyloučením 23, 247, 271, 272, 273, 2751, 2752, 34 a 351.

Program podpory bude zahájen po schválení vládou ČR. V lednu 2003 bude vyhlášen inzerátem v Obchodním věstníku, přijímání žádostí o poskytnutí podpory bude ukončeno v termínu únor 2003, vyhodnocení a schvalování projektů a akcí bude ukončeno v termínu duben 2003 a podporované projekty a akce budou ukončeny nejpozději v prosinci 2005. Veřejné zdroje ze státního rozpočtu představují pro rok 2003 částku 70 mil. Kč.

V. Právní analýza

V § 1 odst. 1 zákona je stanoveno, že tento zákon upravuje postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody (sdělení č. 7/1995 Sb., o sjednání Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé).

Čl. 64 odst. 1 bod (iii) Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi ČR a Společenstvím, je jakákoliv veřejná

podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek nebo výroby určitého zboží.
Čl. 64 odst. 3 Evropské dohody stanoví, že Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Tato pravidla byla přijata dne 24. 6. 1998 s účinností od 11. 7. 1998 (sdělení č. 225/1998 Sb., o sjednání Rozhodnutí č. 1/98 Rady přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a ČR na straně druhé ze dne 24. 6. 1998 o přijetí prováděcích pravidel pro uplatnění ustanovení o státní podpoře uvedených v čl. 64 odst. 1 bodu (iii) a odst. 2, podle čl. 64 odst. 3 Evropské dohody zakládající přidružení mezi ES a jejich členskými státy na straně jedné a ČR na straně druhé, a v čl. 8 odst. 1 bodu (iii) a odst. 2 Protokolu 2 k této Dohodě o výrobcích ESUO (dále jen „Prováděcí pravidla“)).
V čl. 2 Prováděcích pravidel se stanoví, že posouzení slučitelnosti jednotlivých rozhodnutí o podpoře a programů veřejných podpor s Evropskou dohodou bude probíhat na základě kritérií vyplývajících z uplatnění pravidel článku 92 Smlouvy o založení Evropského společenství, včetně současné a budoucí sekundární legislativy, systémů, směrnic a dalších příslušných administrativních nařízení platných v ES, jakož i precedenčního práva Soudu první instance a Soudního dvora ES a zvláštních pokynů, které budou vypracovány podle článku 4 odst. 3 Prováděcích pravidel.

V § 3 písm. a) zákona je stanoveno, že veřejnou podporou se rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory nebo výhod zvýhodňujících podnikání nebo odvětví výroby poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním orgánem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků.
V § 2 odst. 1 zákona je stanoveno, že veřejná podpora poskytovaná způsobem narušujícím nebo hrozícím narušení soutěže tím, že zvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské Unie, je neslučitelná se závazky České republiky vyplývajícími z Evropské dohody a je zakázána.
V § 2 odst. 2 zákona je stanoveno, že zákaz veřejné podpory podle odst. 1 platí, pokud tento zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad nepovolil výjimku. Podle § 5 písm. a) zákona může Úřad rozhodnutím povolit výjimku ze zákazu veřejné podpory podle § 2 odst. 1 zákona u podpor, které mají napomoci hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo vysokou nezaměstnaností, tj. veřejné podpory regionálního charakteru.
Podle § 5 písm. c) zákona může Úřad rozhodnutím povolit výjimku ze zákazu veřejné podpory podle § 2 odst. 1 zákona u podpor, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských aktivit nebo oblastí, pokud nemění podmínky obchodu mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie v míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.
Usnesení vlády ČR ze dne 10. 12. 2001 č. 1315 vzalo na vědomí Regionální mapu intenzity veřejné podpory na období let 2002 – 2006, která upřesňuje maximální míru veřejné podpory pro jednotlivé regiony NUTS II v ČR.

Vzhledem k tomu, že:

- se jedná o výhody poskytované Českou republikou - Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, které je poskytovatelem veřejné podpory v souladu s § 3 písm. c) zákona o veřejné podpoře
- tyto výhody zvýhodňují určité podnikání, neboť poskytnuté veřejné podpory umožní příjemcům těchto podpor snížit náklady na realizaci záměrů, které by musely být hrazeny z rozpočtů příjemců veřejných podpor,

- hrozí narušení hospodářské soutěže, neboť příjemci veřejné podpory mohou být specificky určené subjekty, které jsou v konkurenčním vztahu k ostatním subjektům, na něž se programy podpory nevztahují a poskytnuté výhody mohou mít za důsledek posílení tržních podílů příjemců veřejných podpor,
- poskytnutím výhod může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie, a to tím, že do navrhovaných projektů na základě programů podpory mohou být zařazeni příjemci veřejné podpory, kteří svou produkci exportují do členských států Evropské unie,

jedná se o veřejnou podporu splňující znaky uvedené v § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře.
Při posuzování slučitelnosti výše uvedené veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody Úřad postupoval v souladu s příslušnými předpisy ES, jimiž jsou:

I. Nařízení Komise č. 70/2001, o aplikaci čl. 87 a 88 Smlouvy o založení Evropských společenství na veřejnou podporu ve prospěch malých a středních podniků – publikováno v Official Journal 10/33 (dále jen „Nařízení“),
II. Pravidla pro národní regionální pomoc publikovaná v Official Journal C 74, 10. 3. 1998 (dále jen „Pravidla“),
III. Nařízení Komise č. 68/2001 - pro podporu školení – publikováno v Official Journal L 10/20, 13. 1. 2001 (dále jen „Nařízení č. 68/2001),
IV. Pravidla pro záchranu a restrukturalizaci firem v obtížích, publikovaná v Official Journal C 288, 9. 10. 1999 (dále jen „ Pravidla pro záchranu“),
V. Souhrn opatření Společenství pro podporu na výzkum a vývoj (96/C 45/06) – publikováno v Official Journal OJ C 45, 17.2.1996 (dále jen „Souhrn opatření“).

Ad I.

V souladu s Nařízením „malým a středním podnikem“ se rozumí podnikatel, který podniká a má trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky a který zaměstnává méně než 250 zaměstnanců, má čistý obrat za poslední uzavřený kalendářní rok nepřesahující 1450 mil. Kč nebo celková aktiva nepřesahující 980 mil. Kč a který splňuje podmínky nezávislosti. Nezávislostí se rozumí stav, kdy žádný jiný subjekt, který nesplňuje definici „malého a středního podniku“, nemá 25 % nebo vyšší podíl na základním kapitálu či hlasovacích právech podnikatele naplňujícího definici „malého a středního podniku“. Pro výpočet výše uvedených hodnot se sčítají hodnoty týkající se „malého a středního podniku“ a všech dalších osob, které tento podnikatel přímo nebo nepřímo ovládá prostřednictvím 25 % nebo vyššího podílu na jejich základním kapitálu nebo hlasovacích právech. Pokud celková aktiva podnikatele v okamžiku závěru 12-ti měsíčního zúčtovacího období překračují nebo nedosahují stanovenou hranici počtu zaměstnanců nebo stanovených finančních kritérií, vede to k získání nebo ztrátě statutu „malý a střední podnik“ pouze, opakuje-li se tento jev ve dvou po sobě následujících zúčtovacích obdobích.

Čl. 4.3. Nařízení umožňuje navýšení míry veřejné podpory pro „malé a střední podniky“ v případě počáteční investice o 15 % oproti míře veřejné podpory pro velké podniky.

Čl. 5. Nařízení připouští poskytnutí veřejné podpory „malým a středním podnikům“ pro služby poskytované externími konzultanty, které nemají povahu trvalých nebo opakujících se činností nebo které se nevztahují k obvyklým provozním výdajům podniku, a to až do výše 50 % nákladů na zajištění těchto služeb.

Vzhledem k výše uvedenému úřad stanovil příslušné podmínky ve výroku rozhodnutí.

Ad II.

Pravidla pro národní regionální podporu (dále jen „Pravidla“) v čl. 1 stanoví, že regionální podpora je určena méně rozvinutým regionům. Je realizována podporou investic a vytvářením pracovních příležitostí.

Čl. 2. Pravidel stanoví, že rozhodovat o slučitelnosti veřejné podpory se společným trhem lze pouze v případech, kdy je zajištěna vyváženost mezi výsledným narušením soutěže a výhodami vyplývajícími z veřejné podpory.

Dle čl. 4.8. Pravidel nesmí míra veřejné podpory přesáhnout pro celou Českou republiku 50%. Pro „malé a střední podniky“ připouští bod 4.9. Nařízení zvýšení míry veřejné podpory o dalších 15 %. Usnesení vlády ČR ze dne 10. 12. 2001 č. 1315 vzalo na vědomí Regionální mapu intenzity veřejné podpory na období let 2002 - 2006, která tyto hodnoty dále upřesňuje pro jednotlivé regiony NUTS II v ČR.

Čl. 4.1. Pravidel stanoví, že předmětem regionální podpory je zajistit tzv. počáteční investici nebo vytvořit pracovní příležitosti, které souvisí s investicí. Za počáteční investici se dle článku 4.4 Pravidel rozumí investice do fixního kapitálu týkajícího se založení nového podniku, rozšíření stávajícího podniku nebo zahájení činnosti související se základní změnou výrobku nebo výrobního procesu u existujícího podniku (cestou racionalizace, diverzifikace nebo modernizace).

Čl. 4.10. Pravidel obsahuje podmínku, že investice musí být zachována po dobu nejméně 5 let.
Vzhledem k výše uvedenému úřad stanovil příslušné podmínky ve výroku rozhodnutí.

Ad III.

V čl. 2. písm. d) Nařízení č. 68/2001 uvedené specifické formy vzdělávání zahrnují teoretickou a praktickou výuku, přímo uplatnitelnou na současnou či budoucí pozici zaměstnance ve společnosti, jež požaduje veřejnou podporu. Využitelnost dovedností získaných v rámci specifické formy vzdělávání je u jiných společností velmi snížená vzhledem k tomu, že je spojena se specifickou činností dané společnosti.

Podle čl. 4. odst. 2. ve spojení s odst. 3 Nařízení č. 68/2001 nesmí míra veřejné podpory školení a rekvalifikace přesáhnout u specifického školení 35% nákladů vhodných na poskytnutí podpory, které jsou pro účely Nařízení č. 68/2001 podle čl. 4 odst. 7 tvořeny osobními náklady školitele, cestovními náklady školitele a školených, dalšími běžnými náklady (materiál apod.), hodnotou opotřebení nástrojů a vybavení, do té míry, pokud jsou používány pouze pro školení a rekvalifikaci, osobními náklady školených až do výše shora uvedených nákladů vhodných na poskytnutí podpory, pouze za hodiny, za které se školení pracovníci aktivně účastnili školení.

Podle čl. 4. odst. 4. Nařízení č. 68/2001 lze míru veřejné podpory zvýšit o 10%, tj. na 45% nákladů vhodných na poskytnutí podpory, pokud společnost zařadí do vzdělávání osoby,

kterým se při zprostředkování zaměstnání věnuje zvýšená péče a které jsou vymezeny v čl. 2 cit. Nařízení.
Vzhledem k výše uvedenému úřad stanovil příslušné podmínky ve výroku rozhodnutí.

Ad. IV.

Podle čl. 2. odst. 4. Pravidel pro záchranu je podnikem v obtížích takový podnik, který není schopen prostřednictvím svých zdrojů nebo prostředků od svého vlastníka či případných věřitelů plnit své závazky. Podle odst. 6 Pravidel pro záchranu jsou obvyklými znaky podniku v obtížích zvyšující se ztráty, snižující se obrat, rostoucí množství zásob, nadbytečná kapacita, snižující se tok hotovosti, rostoucí dluh, rostoucí úrokové platby a klesající nebo nulová hodnota aktiv.
Vzhledem k tomu, že postup posuzování podle pravidel pro záchranu je individuální pro každý případ, je nutné podniky v obtížích z programů vyřadit stanovením příslušné podmínky ve výroku rozhodnutí.

Úřad rovněž přihlédl k odlišnému poskytování veřejné podpory příjemcům v tzv. citlivých sektorech – tedy v uhelném a ocelářském průmyslu, dopravě, průmyslu stavby lodí, průmyslu výroby syntetických vláken a automobilovému průmyslu. Příslušné předpisy a směrnice ES zakládají rovněž nutnost individuálního posouzení veřejné podpory, určené příjemcům v těchto sektorech.
Úřad proto stanovil podmínku, směřující k vyřazení příjemců, působících v těchto sektorech, z programů.

Ad. V

Příloha 1 Souhrnu opatření definuje jednotlivá stadia výzkumu a vývoje :
- základní výzkum znamená činnost zaměřenou na rozšíření vědeckých a technických poznatků, které nemají souvislost s průmyslovými nebo komerčními cíli
- průmyslový výzkum představuje plánovaný výzkum v rámci předmětu činnosti firmy zaměřený na získání nových poznatků, které mohou být prospěšné při vývoji nových produktů, procesů nebo služeb nebo mohou vést k výraznému vylepšení existujících produktů, procesů nebo služeb
- předkonkurenční vývojovou činností se rozumí využívání výsledků firemního výzkumu při tvorbě plánu, designu pro nový, upravený nebo vylepšený produkt, proces nebo službu bez ohledu na to, zda mají být prodávány nebo používány, včetně tvorby počátečního prototypu, který by nemohl být využíván pro komerční účely, dále se jedná o koncepční tvorbu a design jiných výrobků, procesů nebo služeb, včetně prvotních projektů na jejich předvedení nebo pilotní projekty za předpokladu, že tyto projekty nemohou být předvedeny nebo použity pro komerční účely.

Čl. 5.2. Souhrnu opatření připouští pro základní výzkum možnost poskytnutí veřejné podpory až do výše 100 % celkové hodnoty nákladů vhodných na poskytnutí podpory.
Čl. 5.3. Souhrnu opatření stanovuje, že pro průmyslový výzkum nesmí míra veřejné podpory obecně překročit 50 % celkové hodnoty nákladů vhodných na poskytnutí podpory.
Čl. 5.5. Souhrnu opatření stanovuje pro předkonkurenční vývojovou činnost maximální obecně přípustnou míru veřejné podpory 25 %.
Čl. 5.10.1. Souhrnu opatření umožňuje výše stanovené míry veřejné podpory navýšit o dalších 10 %, pokud příjemci podpory jsou „malé a střední podniky“.

Čl. 5.10.3. a 5.10.4. Souhrnu opatření definují možnosti navýšení míry veřejné podpory v souvislosti s účastí v rámcových programech Evropského společenství či v souvislosti s přeshraniční spoluprací. Maximální možné zvýšení míry veřejné podpory – na 75 % pro průmyslový výzkum a na 50 % pro předkonkurenční vývojovou činnost stanovuje bod 5. 10.6. Souhrnu opatření. Úřad proto stanovil příslušnou podmínku ve výroku rozhodnutí.

VI. Posouzení slučitelnosti jednotlivých programů

1. Podpora inovací a vývoje nových výrobků a technologií

Tento program byl s ohledem na poskytované formy podpory, uvedené v bodě IV. A) odůvodnění tohoto rozhodnutí posouzen jako program, jenž je v souladu s příslušnými předpisy ES, při splnění podmínek stanovených v tomto rozhodnutí.

2. Rozvoj informačních a komunikačních technologií

Tento program byl s ohledem na poskytované formy podpory, uvedené v bodě IV. B) odůvodnění tohoto rozhodnutí posouzen jako program, jenž je v souladu s příslušnými předpisy ES, při splnění podmínek stanovených v tomto rozhodnutí.

3. Rozvoj infrastruktury pro firemní vzdělávání

Tento program byl s ohledem na poskytované formy podpory, uvedené v bodě IV. C) tohoto rozhodnutí, posouzen jako program, jenž je v souladu s příslušnými předpisy ES, při splnění podmínek stanovených v tomto rozhodnutí.

4. Zavádění technologií zvyšujících konkurenceschopnost podniků na trhu, technologií využívajících obnovitelné surovinové zdroje a technologií a výrobních postupů šetrných k životnímu prostředí

Tento program byl s ohledem na poskytované formy podpory, uvedené v bodě IV.D) tohoto rozhodnutí, posouzen jako program, jenž je v souladu s příslušnými předpisy ES, při splnění podmínek stanovených v tomto rozhodnutí.

VII. Závěr

Dne 10. 1. 2003 bylo účastníku řízení doručeno vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladu pro rozhodnutí i ke způsobu jeho zjištění, popřípadě navrhnout jeho doplnění. Tohoto práva účastník řízení ve stanovené lhůtě nevyužil.

Ze všech shora uvedených důvodů Úřad žádosti o povolení výjimky vyhověl, rozhodnutí však bylo nutno podmínit tak, aby byl zajištěn soulad s výše uvedenými předpisy.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí v souladu s § 6 odst. 5 zákona o veřejné podpoře nelze podat rozklad.

Ing. Josef Bednář
předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Obdrží:
Vážený pan
Ing. Jiří Rusnok, ministr průmyslu a obchodu
Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
Na Františku 32
110 15 Praha